

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 20.11.2025 nr 1.2-1/2922-1; SOM/25-1288/-1K

Meie 19.12.2025 nr 2-3/3958-2

**Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeeriumi tagasiside
ravimiseaduse muutmise
väljatöötamiskavatsusele**

Austatud sotsiaalminister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi MKM) toetab Sotsiaalministeeriumi (edaspidi SOM) edastatud väljatöötamiskavatsuse (edaspidi VTK) eesmärgi seadustada Eestis iseteenindusapteegid ning vähendada nõudeid seoses ekstemporaalide valmistamisega.

MKM näeb iseteenindusapteekides Eestile märkimisväärset majanduslikku potentsiaali nii Eestisese apteegituru efektiivistamise kui ka rahvusvaheliste ekspordivõimaluste loomise läbi. Iseteenindusapteegid võimaldaksid parandada Eestis valveapteegi teenuse kättesaadavust ning korraldada apteegiteenuse opereerimist tõhusamalt ning seeläbi ka majanduslikult edukamalt. Iseteenindusapteegi kontseptsiooni Eestis tõestamisel võimaldataks seda arendavatele ettevõtetele luua uued konkurentsieelised ja ekspordivõimalused, pakkudes tõestatud lahendust välisturgudele.

MKM toetab laialdaselt VTK-s esile toodud tegevussuundasid, kuid markeerib ära järgnevad märkused või vastused küsimustele, et suunata eelnõu loomine võimalikult toimiva tulemini:

MKM-i hinnangul ei ole õigustatud iseteenindusapteekide seadustamisel geograafilised ja ajalised piirangud teenuse opereerimiseks, kuna see pärsiks oluliselt uuendusliku teenuse elujõulisust. VTK sõnastab riskid, et iseteenindusapteegid võivad ilma ajalise/geograafilise reguleerimiseta turul liigselt konkureerida olemasolevate apteekidega. MKM-i hinnangul pole usutav, et olemasolevad apteegid oleksid liigse surve all, kui tarbijakäitumine ise seda ei põhjusta. Samuti pole MKM-i hinnangul mõistlik kunstlikult konkurentsi piirata. Konkurents (sh. uuenduslike lahenduste turuletulek) peaks olema majanduskeskkonnas tervitatav, mitte piiratud tegevus. On selge, et iseteenindusapteekide peamine majanduslik potentsiaal on kohtades, kus on piisav tarbijaskond ja nõudlus valveapteegiteenuse järele, kuna see on lahenduse peamine väärtuspakkumine. Sellest tulenevalt pole mõistlik lahenduse turuletulekut piirata kohtades, kus selle järele reaalne nõudlus võiks olla. Samuti pole VTK-s tõstatud hüpotees, et iseteenindusapteekide turuletuleku tõttu suletaks väiksemates piirkondades apteegid ei ole asjakohane. Vastupidi, iseteenindusapteek võiks hoida tänu kuluefektiivsemale opereerimisele maapiirkonnas apteegiteenuse kättesaadavana (trend on, et neid suletakse). Seejuures tuleks arvestada, et iseteenindusapteek oleks samaväärse kvaliteediga nagu tavaapteek, MKM-i hinnangul VTK-s sätestatud suunad seda tagaksid valdava osa tarbijaskonna heaks. Samadel põhjustel ei näe MKM ka vajadust piirata iseteenindusapteekide arvuliselt (olenemata geograafiast).

VTK-s sõnastatud küsimused:

1. Mis võiks Eesti apteegituru kontekstis olla iseteenindusapteegi lisandväärtus?
Iseteenindusapteegi peamine lisandväärtus Eesti apteegiturul on valveapteegi teenuse kättesaadavamaks tegemisel. Tänu kuluefektiivsemale toimemudelile saab valveapteek olla kättesaadav tunduvalt rohkemates Eesti asulates.
2. Kas ja kuidas oleks vajalik reguleerida iseteenindusapteekide geograafilist paiknemist?
MKM ei näe vajadust iseteenindusapteekide geograafilist paiknemist reguleerida, pigem kujutab see riske ja ohustab lahenduse elujõulisust ning looks tarbetut bürokraatiat, olukorras, kus riik on valinud vastupidise riikliku strateegia.
3. Milliseid olemuslikke riske näete iseteenindusapteekide töös: nii automaadi enda, selle töö, kui ka iseteenindusmüügi protsessis? Millised on võimalikud lahendused nende maandamiseks?
MKM ei näe suuri olemuslikke riske iseteenindusapteegi puhul, mis ei kohalduks tavaapteegi toimemudelil. Keskne riskimaandamise loogika peab iseteenindusapteegi rakendamisel olema, et kontroll nii masina toime, kui ka ostuprotsessi üle peab säilima apteekril, seda lihtsalt üle videosilla. Sellisel viisil, näeme, et riskid on võrdväärdsed või väiksemad tavaapteegi toimemudeliga, arvestades, et järgitakse muid seadusest tulenevaid kohustusi.
4. Millised ligipääsetavuse aspektid vajavad iseteenindusapteekide puhul spetsiifilist tähelepanu?
MKM ei näe, et ühte apteegi struktuuriüksuse vormi peaks eraldi reguleerima just ligipääsetavuse aspektist. Apteekidele laiemalt on juba sätestatud ligipääsetavuse nõuded ning samuti on ligipääsetavuse nõuded sätestatud üleüldiselt infotehnoloogilistele lahendustele, mistõttu duplikeeriva või kattuva seadusandluse loomine on ebavajalik. Seejuures peab igal juhul olema iseteenindusapteek ligipääsetav kõikidele ühiskonnagruppidele, kuid näeme, et selle seadusliku kohustuse saab iseteenindusapteek juba kehtivatest õigusaktidest.
5. Kas iseteenindusapteegid peaksid olema reguleeritud ühe konkreetse üldapteegi struktuuriüksusena? Kui jah, siis kuidas oleks optimaalne korraldada apteekrite ööpäevaringne valmisolek?
MKM-i hinnangul võiks iseteenindusapteek/apteegiautomaat olla ühe üldapteegi struktuuriüksus. Sealjuures ei peaks apteegiautomaatide hulk ühe üldapteegi kohta olema piiratud, tagades seeläbi võimalikult kuluefektiivse toimemudeli. Sellisel viisil on kõige tõenäolisemalt võimalik tagada ka ööpäevaringne apteekrite valmisolek, kuna tööjõuressurss on efektiivsemalt majandatav. Sellest edasine apteekrite ööpäevaringse valmisoleku korraldamine on apteegipidaja korraldada ja ei peaks olema seadusega sätestatav.
6. Milline võiks olla iseteenindusapteekide kaubavalik? Kas sellel peaks olema mingisuguseid piiranguid või erisusi sõltuvalt iseteenindusapteegi asukohast?
Iseteenindusapteegi kaubavalik peaks olema võrdväärne teiste apteekide kaubavalikuga, mis tähendab, et põhisortimendis peaksid olema koheselt kättesaadaval enim levinud tooted ning mõistliku aja jooksul kogu sortiment, seda tänu spetsiifiliste ravimite tellimise.
7. Kas on muid olulisi küsimusi, mida tuleks teie hinnangul regulatsiooni muutes silmas pidada?
Regulatsiooni muutes tuleks silmas pidada, et loodaks elujõuline ning majanduslikult toimiv lahendus, et iseteenindusapteegi kontseptsioon ei jääks vaid paberi peale. MKM näeb ulatuslikke riske lahenduse elujõulisusel, kui lahendus peaks olema ülereguleeritud (nt geograafiliste, arvuliste või ajaliste piirangute seadmisel).
8. Milline on arvamus ekstemporaalsete ravimite valmistamise kohustusest loobumise osas? Millised peaks olema rakendatavad meetmed, mis tagaksid patsientidele siiski neile vajaliku ravimi operatiivse kättesaadavuse?
MKM toetab ekstemporaalsete ravimite valmistamise kohustuste muutust, võttes arvesse,

et ekstemporaalsed ravimid peavad siiski läbi tellimise jääma kättesaadavaks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Olari Püvi
+372 524 2425 Olari.Pyvi@mkm.ee